

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Навчально-науковий Інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Драматургія масових театралізованих свят»**

Освітня програма «Сценічне мистецтво»
Спеціальність 026 Сценічне мистецтво
Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від «20» вересня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Драматургія масових театралізованих свят
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	Прокоп'як Віра Богданівна
Контактний телефон викладача	(0342) 52-34-29; 0977753799.
Е-mail викладача	vira.prokopiak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	180 годин (6 кредитів ECTS)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Очні консультації згідно графіку (ауд.207)
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Драматургія масових театралізованих свят» спрямована на виховання в майбутніх професійних митців важливих практичних навичок, формування грамотних фахівців сценарної справи, які у змозі створити літературний сценарій театралізованого масового дійства. Вивчення даної дисципліни передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців, зокрема: ознайомлення студентів зі специфічними особливостями різноманітних форм і жанрів масових театралізованих заходів, принципами відбору й художнього осмислення фактів і документів, покладених в основу того чи іншого театралізованого дійства; формування у майбутніх спеціалістів навичок незалежного, самостійного виконання творчих робіт і розвиток впевненості у своїх можливостях, розвиток творчого мислення; виховання професійного знавця і ревного поціновувача сценічного мистецтва.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета полягає в ознайомленні майбутніх спеціалістів з методикою роботи над сценарієм, надання необхідних знань і вмінь для професійного аналізу сценарного матеріалу та формуванні у студентів практичних навичок створення сценаріїв різних жанрів, форм масових театралізованих дійств і шоу-програм.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміти специфічні особливості драматургії масових художніх театралізованих форм роботи; - застосувати методику написання сценарію естрадно-масового театралізованого видовища; - пам'ятати найголовніші етапи роботи над драматургічним матеріалом масового театралізованого заходу, шоу-програми тощо; - керуватись ерудицією сценариста в галузі драматургії, літератури й мистецтва; громадською зрілістю, розвиненою творчою уявою, фантазію, художнім мисленням; - розглядати будь-який драматургічний твір за основними позиціями до написання (тематично-ідейний зміст, архітектоніка, конфлікт і т.д.); - аналізувати різноманітні форми художньо-масових заходів в установах 	

культури, мистецтв, освіти й спорту;

- мислити образно, використовуючи художні образи (сценарні ходи);

- створювати сценарно-режисерські розробки проведення масових розважальних заходів;

- створювати літературний сценарій естрадно-масового видовища будь-якого жанру.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність вільно спілкуватися державною мовою України.

ЗК6. Здатність до критики й самокритики.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

ЗК10. Здатність до автономної і командної роботи.

ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК13. Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконаних робіт

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК2. Здатність генерувати задум і здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.

ФК3. Здатність до комплексного оперування специфічною системою виражальних засобів (пластично-зображальних, звукових, акторсько-виконавських, монтажно-композиційних, сценарно-драматургічних) в процесі самостійного створення сценічного твору.

ФК5. Здатність до аналізу сценічного твору.

ФК6. Здатність вільно орієнтуватися в напрямках, стилях, жанрах творів сценічного мистецтва.

ФК7. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливість їх застосування в синтетичному сценічному творі.

ФК9. Здатність до ефективної діяльності в колективі в процесі створення синтетичного за своєю природою сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.

ФК11. Здатність до вибору відповідних до творчого задуму виражальних засобів мистецького (сценічного) висловлювання.

ФК12. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї та осмислення творчого результату.

ФК13. Здатність розробляти і реалізовувати просвітницькі проєкти задля популяризації українського й світового сценічного мистецтва, в тому числі і з використанням можливостей засобів масової інформації та Інтернету.

ФК14. Здатність до критичного аналізу оцінки і синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.

ФК16. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї твору із зовнішнім контекстом. ФК18. Здатність передавати знання про мистецтво художнього слова різноманітними шляхами й засобами.

5. Результати навчання

знати :

- професійну термінологію дисципліни «Драматургія масових театралізованих свят»;
- специфічні особливості драматургії масових художніх театралізованих форм роботи;
- основи методики написання сценарію естрадно-масового театралізованого видовища;
- етапи роботи над сценарієм масового театралізованого свята, естрадного концерту, літературно-музичної композиції тощо;

вміти :

- оперувати набутими знаннями сценариста в галузі драматургії, літератури й мистецтва;
- керувати розвиненою творчою уявою, фантазію, художнім мисленням;
- аналізувати будь-який драматургічний твір за основними позиціями до написання (тематично-ідейний зміст, архітектоніка, конфлікт і т.д.);
- оцінювати різноманітні художньо-масові заходи в установах культури, мистецтв, освіти й спорту;
- мислити образно в побудові сценарних ходів;
- створювати сценарно-режисерські розробки проведення масових розважальних заходів;
- писати літературний сценарій естрадно-масового видовища будь-якого жанру.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	40
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5-6	026 Сценічне мистецтво	3-й	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Л-ра	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін викон.
------------	---------------	------	----------------	-------------	---------------

Змістовий модуль 1

Сценарій естрадно-масового театралізованого видовища як характерний різновид драматургії.

<p>1. Школи драматургії та їх представлення через твори класичної драматургії.</p> <p><i>Драма як рід художньої літератури. Поняття Арістотелівська «закрита драма». Сценарій масового театралізованого видовища – неарістотелівська «відкрита драма».</i></p>	Лекційне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного матеріалу Л. з. - 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
<p>2. Аспекти подібності та відмінності сценарію театралізованого масового видовища та театральної п'єси.</p> <p><i>Проведення порівняльного аналізу створення п'єси і сценарію масового театралізованого видовища.</i></p>	Лекційне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного матеріалу Л. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
<p>3. Сценарій малої естрадної форми.</p> <p><i>Естрадний номер. Жанри естради. Розмовний жанр. Ознаки академічного (філармонійного) та естрадного номерів. Створення сценарію малої естрадної форми та його розбір.</i></p>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 2 год. П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
<p>4. Особливості сценарію естрадно-масових театралізованих видовищ.</p> <p><i>Естрадний номер. Жанри естради. Розмовний жанр. Ознаки академічного (філармонійного) та естрадного номерів. Створення сценарію малої естрадної форми та його розбір.</i></p>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 2 год. П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу

<p>5. Різновиди сценаріїв театралізованих масових заходів.</p> <p><i>Поділ сценаріїв: за автором (оригінальні, копіїлятивні), за природою конфлікту (тематичні, сюжетні), за періоджерелами (художні, документальні), за драматургічною розробкою (описові, перелічувальні), за структурою розробки (типові, каркасні, новаційні).</i></p>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 2 год. П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
<p>6. Сценарій у формах художньо-масової роботи.</p> <p><i>Шоу як масштабне видовище. Форми художньо-масової роботи: художньо-ігрові та інформаційно-розважальні програми; театралізовано-тематичні концерти, естрадно-публіцистичні видовища та рекламні шоу; тематичні вечори; театралізоване обрядове дійство; масове видовище.</i></p>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 1 год. П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
<p>Змістовий модуль 2</p> <p>Позиції схеми сценарного плану.</p>					
<p>1. Назва, тема та ідея сценарію.</p> <p><i>Визначення теми сценарію. Побудова асоціативного ряду та тематична спрямованість. Формулювання ідеї, того, заради чого ми беремося до створення того чи іншого сценарного матеріалу. Особливості пошуку назви сценарію. Мотивування назви сценарію та вимоги до її формулювання.</i></p>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 1 год. П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
<p>2. Основні епізоди сценарію та їх теми.</p> <p><i>Поділ майбутнього</i></p>	Практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу

<p><i>сценарію на епізоди. Мінімальна та максимальна кількість епізодів у сценарії. Структура епізоду сценарію. Блочна побудова сценарію. Методика створення формулювань тем кожного з епізодів.</i></p>			П. з. – 4 год.		
<p>3. Композиція (архітектоніка) сценарію.</p> <p><i>Два композиційні варіанти: зовнішня і внутрішня композиція. Позиції внутрішньої композиції: експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація і розв'язка, (за необхідності – пролог та епілог)</i></p>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
<p>4. Дійові особи сценарію.</p> <p><i>Найголовніші групи дійових осіб. Реальні учасники події і вигадані персонажі. Виконавці концертних номерів. Додаткові уточнюючі відомості про персонажів. Методика перелічування дійових осіб. Ведучі, їх кількість та місце в сценарії масового театралізованого видовища.</i></p>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
<p>5. Конфлікт сценарію.</p> <p><i>Типи драматичного конфлікту. Різниця між конфліктом і конфліктною ситуацією.</i></p>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
<p>6. Художній образ сценарію.</p> <p><i>Методика пошуку сценарного ходу. Засоби реалізації сценарного ходу.</i></p>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
			Л. з. – 1 год.		
			П. з. – 2 год.		
			Л. з. – 2 год.		
			П. з. – 4 год.		
			Л. з. – 1 год.		
			П. з. – 2 год.		
			Л. з. – 1 год.		

<i>Функції сценарного ходу у драматургічній структурі.</i>			П. з. – 2 год.		
7. Жанр як естетична категорія. <i>Типологія жанрів сценаріїв масових театралізованих заходів. Найголовніші жанрові різновиди сценаріїв масових театралізованих видовищ.</i>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 1 год. П. з. – 4 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
8. Наскрізна дія сценарію. <i>Методика визначення єдиної наскрізної дії.</i>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 1 год. П. з. – 4 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
9. Засоби театралізації сценарію. <i>Театралізацію складають загальна драматургічна структура та технічні постановочні аспекти сценарію. Сценарні проблеми, що виникають під час театралізації.</i>	Лекційне і практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу Л. з. – 1 год. П. з. – 4 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
10. Прив'язка сценарію. <i>Місцевий матеріал як прив'язка масового театралізованого заходу. Різновиди та складові елементи прив'язки.</i>	Практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
11. Монтаж – специфічний творчий метод сценарної роботи. <i>Основи теорії драматургічного монтажу. Найпоширеніші варіанти монтажних з'єднань: монтаж по висхідній, монтаж за контрастним співставленням. Монтаж паралельний. Графік монтажу сценарного матеріалу та методика його використання.</i>	Практичне заняття	1-7 з переліку реком. л-ри	Засвоєння лекційного і практичного матеріалу П. з. – 2 год.	Згідно системи оцінюван. курсу	Згідно розкладу
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Оцінювання студентів курсу відбувається відповідно до критеріїв регламентованих			

	<p>навчальним закладом. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів. Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань. Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника і Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів. Поточний контроль та оцінювання проводиться безпосередньо на практичних заняттях. Семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку бакалаврів та засвоєння ними навчальної програми.</p> <p>Форма контролю: екзамен (5 семестр), залік (6 семестр). Оцінювання курсу здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Письмова частина проводиться у вигляді комбінованого завдання, яке включає наступні різновиди роботи: розбір поданого сценарного матеріалу, створення сценарію.</p>
<p>Лекційні і практичні заняття</p>	<p>В ході практичних занять студенти отримують оцінки за усні відповіді та самостійні роботи.</p>
<p>Самостійна робота</p>	<p>Для самостійної роботи студентів пропонується опрацювання додаткової літератури з питань курсу, ознайомлення із аудіо- та відеоматеріалами, створення власних сценарних і драматургічних творів.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного</p>

контролю отримали не менше 25 балів, не мають невідпрацьованих незадовільних оцінок та пропусків

7. Політика курсу

На першому занятті студенти отримують детальну інформацію стосовно засад оцінювання конкретних форм роботи (оцінки за усні відповіді та письмові (самостійні) роботи під час практичних занять, за самостійну роботу, а також про особливості семестрового контролю у формі іспиту та заліку. Так само до відома студентів доводиться необхідність своєчасного відвідування занять, виконання завдань, передбачених навчальною дисципліною, відбувається їхнє ознайомлення із способом відпрацювань у випадку, якщо студент отримав негативну оцінку або ж пропустив аудиторне заняття. Додаткову інформацію стосовно навчальної дисципліни студенти можуть отримати під час консультацій як впродовж семестру, так і напередодні іспиту.

Академічна доброчесність. На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника про академічну доброчесність, відповідно до якого і здійснюється навчальний процес. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

8. Рекомендована література

Базова:

1. Житницький А. З. Драматургія масових театралізованих заходів Навч. посіб. 2-ге видання, перероблене й виправлене. Х.: Тимченко, 2005. 128 с.
2. Вайно М. Е., Житницький А. З. Сценарна майстерність. Написання сценарію естрадно-масового театралізованого видовища: навчальний посібник. Кн. 2. Івано-Франківськ: місто Н.В. 2015. 144 с.
3. Вайно М. Е., Житницький А. З. Сценарна майстерність. Написання п'єси. Написання кіносценарію: навчальний посібник. Кн. 1. Івано-Франківськ: місто Н.В. 2015. 232с.
4. Курінна Г.В. Драматургія циркової вистави в контексті карнавальної сміхової культури: автореф. дис. канд. мистецтвознавства. Харків: Б.В., 2008. 20 с.
5. Обертинська А.П. Основи теорії драми та сценарної майстерності: навчальний посібник. К.: Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, 2002. 182 с.
6. Курінна Г.В. Сценарна майстерність на телебаченні. Теледраматургія: навч. посібник. Х. ХДАК, 2013. 189 с.
7. Основи сценарної майстерності : навчально-методичні рекомендації для мистецьких закладів фахової передвищої освіти / уклад. М. В. Крипчук. Київ: ДНМЦЗКМ, 2019. 30 с.

Допоміжна:

1. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ: Навчальний посібник.

(2-ге вид.). К.: Дакор, 2006. 252с.

2. Голянич М.І. Внутрішня форма слова і художній текст: Монографія. Івано-Франківськ: Плай, 1997. 178 с.
3. Хороб С. Українська драматургія: крізь виміри часу (Теоретичні та історико-літературні аспекти драми): Збірник статей: Наукове видання. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1999. 200 с.